

تأثیرات اجتماع

انسان درنده نیامند تنش است . استنطاق توأم با برداشت واسطه هوای سالم است . انسان هر قدر در محیطی که آب و هوای آن آلوده و ناپاک باشد ، نالایق نماید ، چون محیط آلوده است بتدریج سلامت خود را از دست خواهد داد .

همین انسان به نسبت بیشتر در محیطهای مسموم و اخلاقی ، محکوم شرایط و اوضاع محیط میباشد .

جان دیوی میگوید : (۱) عادات اخلاقی انسان با عادتش نفس کشیدن و عشم کردن میباشد . تنها تفاوتی که در میان این دو وجود دارد اینست که عملیات جسمانی مانند عشم غذا غیر ارادی ، ولی عادات انسانی است ، و با این معیارین میتوان جدا نباید از نظر خود داشت که عادات نیز از بسیاری جهات به عملیات جسمانی شباهت دارند ، مخصوصاً از این جهت که عادات نیز مانند عملیات جسمانی مستزج عینکاری بدن و محیط است ، نفس ب همان اندازه که مربوط به هوا است ؛ ب همان اندازه بسته به ریهها می باشد ؛ عضم کردن ب همان تعداد که مربوط به خوراک است ؛ ب همان اندازه هم بستگی بسوج عده دارد .

بنابر این کلیه صفات انسان عبارت از عاداتی است که از تواتر مثنی بوجود آمده اند ، و آنگاه حقیقت از تأثیر متقابل تمايلات و استعدادهای فردی از یک طرف ، و قوای که از جهات خارج خود کرده اند از طرف دیگر ، پدید آمده اند .

عادات بستگی کامل به محیط دارند ، بیچون اینکه هر کس را فانی از کسی سرزند ، در محیط او آواکنش خواهد داشت ، بدین معنی که دیگران حرکت او را یا تصدیق و یا انتقاد خواهند کرد ، یعنی بر ضد آن زبان باز ناس خواهند گشود ، و در مقابل آن مقاومت خواهند کرد ، و یا برعکس آنرا تفریق خواهند نمود ، حتی خودداری جامه ای از ابراز آواکنش در مقابل حرکات او و ننگاه داشتن روی ؛ خود یک نوع واکنش است ، پس بطور کلی رفتار و کردار آدمی چیزی است که دیگران همواره در آن سهمی بسزا دارند .

Moris Dobes (دوبیس دس) (۱) میگوید : اساس تربیت کودک ، فقط از روی شیوه

(۱) اخلاق و شخصیت (۲۷) John Dues

(۲) مراحل تربیت ص ۱۱۲

عکس عملهای اشخاصی که در برابر سون خود می بیند ، بی دین میگردد ، کودکی در باره رفتارش قضاوت نمیکند ؛ بلکه زشتی و زیبائی آنرا از نحوه واکنش دیگران می بیند پس بطور خلاصه محیط اجتماعی است که در این دوره عامل اخلاقی بشمار میرود .

روانشناس معروف روس «ایوان پاولف» (۱) از کسانی است که بنفوذ و تأثیر محیط اعتقاد فراوانی داشته ، و میگوید : بدیهی است که انواع عادتها که بستگی با تمرین و آموزش و دیسپلین دارند ، چیزی جز یک سنت و انعکاسات شرطی نیستند .

روانشناسی اجتماعی (۲) مدعی است که هیچانها بر اثر اختلاف جوامع زندگی متفاوت است ، بنا و اقمیت خارجی در نزد افراد احساسهای زیرواواطلب است ، همین عمل در در جامعه دیگری دقت و زنده است .

پس بخوبی می توان به تأثیرات عمیق محیطی برده و دانست که اجتماع در پیشرفت و سقوط افراد چه نقشی را عهده دار است ، مهارت هائی که اشخاص بدست می آورند همه بر اثر عادت و عادت های محیطی است ، ضمناً باید توجه داشت که محیط عبارت از مجموع عواملی است که از خارج موجودند و در حافظه حاشیه کرده ، و در آن تأثیر میکنند ، پس کلیه اشیاء باحوادث و اتفاقاتی که در اطراف انسان واقع شده ، در جسم و روان او اثر می گذارند ، بنام تأثیرات محیط خوانده میشوند . (۳)

بنابر این خصوصیات اخلاقی انفرادی تابع مقتضیات و شرایط اجتماعی است ، هر گاه ما این خاصیت را تشخیص داده و در باره آن عاقلانه بندبندیم خواهی نخواهی اطراف می کنیم ، که ما می توانیم با تغییر دادن محیط و شرایط ، خوی و اخلاق بد را بخوب تبدیل کنیم ، البته مأمور توانیم بطور مستقیم عادت را تغییر دهیم ، زیرا این اقدام بنا اقدام سحر آمیز است ، لکن ما می توانیم با تغییر دادن شرایط و اوضاع ، عادت را تغییر دهیم .

و این روانشناس معروف (۴) میگوید : هر چه برای بشر اتفاق می افتد ، پس از تولد است ، و اینکه یک شخص آهنگر میشود و یکی نقاش و یکی سبازستندار و یکی بازرگان و یکی معمار ، نتیجه تربیت اوست ، و جمله معروف او اینست که میگفت ما یام بمن عده ای کودک سالم بدید ، کودکانی را که من در لحاظ ساختمان جدا میکنم ، من آنان را در دنیا می بینم که خود انتخاب میکنند ، تربیت خواهیم کرد ، و من مسانت میکنم که هر کدا شما انتخاب کنید ، من او را طوری پرورش دهم ، که یا هر نوع شخصیتی که بخواهید تحویل شما بدهم .

(۳) روانشناسی دکتر مهدی جلالی ص (۱۰۴) Ivan Pavlov

(۲) روانشناسی کلایون برک ترجمه دکتر علی محمد کاروان فصل هجدها .

(۴) روانشناسی دکتر مهدی جلالی ص (۱۰۸) J.B. Watson

نتیجه‌ای که می‌توان از این بحث گرفت اینست که : افرادی که در محیط‌های ناساعد و نامتناسب از نظر اخلاقی زندگی می‌نمایند پیش از اینکه محیط را آماده نمایند می‌توانند فرزندان را تحویل اجتماع فاسد دهند ، چه بدون تردید باین وسیله بر تعداد منحرفین ، و آلودگان افراد اجتماع ، فردی را اضافه کرده‌اند .

دیوید ایستون (۱) میگوید :

اینکه کسی سبب متولد شدن ناسالی گردد یکی از پر مسئولیت‌ترین اعمال زندگی بشر است ، بهمه گرفته این مسئولیت یعنی زندگی بخشیدن به موجودی که ممکن است نقرین شده ، یا آزرزیده باشد در صورتی که حداقل عوقبت‌های یک زندگی مادی مطلوب برای او تأمین نشده باشد ، جنایتی است که در حق آن موجود بعمل آمده .

بدیهی است نظرات بیشتر متوجه اصول مادی بوده ، ولی از آن مهمتر فساد و آلودگی محیط است که نتیجه آن مشخص تر ب نظر میرسد ، یعنی ملامتی که اجتماع با آلوده و فساد انگیز باشد ، در چنین شرایطی تأثیرات اجتماعی و محیطی همچون سهل‌خروشان عوامل تربیتی فردی و خصوصی را در کام خود فرو خواهد برد پس مسئولان تعلیم و تربیت باید تلاش کنند در درجه اول ، سازمان اجتماعی و از آن عوامل فساد و ملامتی را کنار دارند ، چه در شوهر و بزارت‌ها و کاهش کاری عیب و بیفایده خواهد بود .

(۱) کتاب سفید لنتی ، اثر دیوید ایستون ترجمه هاشمی .

(بقیه از صفحه ۴۱)

احتمالی ، ضررهای ناگهانی و خطرات آینده را برایشان پیشگوین کنند . در تمام دنیا در هزار و هفتصد فروشگاه بزرگ وجود دارد که به فروشات جانورگزان را بر آورد میکنند و می‌فروشند . در این فروشگاهها آجناس عجیب و غریبی به فروش می‌رود ، از جمله روده‌ی خرس قطبی آستن ، بال خفاش ، نارنگی کبوت خالگی ، زوفن مارمولک و هزاران جنس دیگر که در قوطی هیچ عطاری پیدا نمیشود . گران‌بهارترین داروی شفا بخش جانورگزان روده‌ی خرس قطبی است که کمیاب می‌باشد .

این راهم بد نیست بدانید که در دنیا ۲۲۸۸ نشریه ۴۰۰۰ مر بوط به فال ، پیشگوئی ستاره شناسی ، رمالی و جادوگری انتشار می‌یابد . از این میان یکصد نشریه مختص علم جادوگری هستند و بطور متوسط ۶۰۰۰۰۰۰۰۰۰ نسخه تیراژ دارند ...

ترجمه خلاصه از مجله : Domenica del Corriere اطلاعات هفتگی شماره (۱۳۳۰)

مکتب اسلام : با ملاحظه آثار فوق ، آیا غرب متضمن بیشتر پیرو خرافات است یا شرق عقب نگاه داشته شده ... تفاوت را بهمه کسانی می‌گذاریم که «غرب زده» نیستند .